

KATECHETICKÉ OZVENY

Informátor a metodický pomocník pre katechétov Spišskej diecézy

Šk. r. 2009/2010

č. 1

Niekedy pomôže urobiť krok dozadu, aby sme sa na veci pozreli s odstupom.
Kráľovstvo Božie nie je len viac ako naše výkony, ale aj viac ako naše sny.
Počas nášho života stíhame iba malý úlomok Božieho diela, tohto veľkolepého podujatia.
Nič nie je dokonalé, čo urobíme: Kráľovstvo ich vždy presahuje.

Niet výroku, ktorý by vyslovil všetko, čo je za ním.
Neexistuje modlitba, ktorá by vyjadrila všetko o viere.
Neexistuje spoveď, ktorou naraz dosiahneme dokonalosť;
neexistuje biskupská návšteva, ktorá nás preniesie do ideálneho stavu.
Neexistuje plán, ktorý naplní poslanie Cirkvi.
Neexistuje sústava cieľov, ktorá obsiahne všetko.

Tu sme teda my. Sadíme semeno, ktoré raz vzíde.
Polievame zasadené semeno, vediac, že v ňom je budúcnosť.
Zasievame základ, ktorý sa ďalej rozvíja.
Máme kvas, ktorého sila ukazuje cez nás do dial'ky.
Nemôžeme urobiť všetko - je to oslobodzujúce,
keď toto pochopíme!

Takto máme odvahu urobiť, ba: veľmi dobre vykonať to, čo robíme.
Môže byť nedokonalé, - ale to je začiatok, jeden krok po ceste,
brána pre Božiu milosť, aby mohla vniknúť a urobiť to ostatné.

Azda nikdy nevidíme konečný výsledok,
ale ved' to je rozdiel medzi stavbyvedúcim a robotníkom.
Nie sme stavbyvedúci, ale stavební robotníci - nie sme vykupitelia, ale služobníci.
Sme prorokmi budúcnosti, ktorá nie je v našej moci. Amen.

(Arcibiskup Oscar Romero)

OBSAH

OBSAH	2
ÚVODNÍK	2
INFO.....	3
ODBORNÝ PORADCA Význam malých spoločenstiev vo farnosti.....	7
Využívanie IKT v predmete náboženstvo	8
AKO AKTIVIZOVAŤ Kvíz o Panne Márii a o ruženci	12
KATECHETICKÉ NÁMETY Človek ako Boží obraz 2. roč. ZŠ.....	15
PONÚKAME	17

ÚVODNÍK

Na začiatku nového školského a katechetického roka si uvedomujeme, akú dôležitú úlohu vo výchovno-vzdelávacom a pastoračnom katechetickom procese zohráva úloha kňaza, učiteľa, katechéty. Na dobrých učiteľov, vychovávateľov, katechétov, kňazov si spomíname aj po mnohých rokoch od skončenia školskej dochádzky a odchodu z rodnej farnosti. Uvedomujeme si, že tieto osobnosti nám odovzdali zo svojho umenia pedagogiky, ale i životnej skúsenosti. Keď skúmame prečo sa títo stali pre nás životnými vzormi, zisťujeme, že dôležitú úlohu v nich zohrávala vernosť svojmu presvedčeniu, láska k svojmu povolaniu, ochota pozitívne vplyvať na mladých a podeliť sa s inými so životnými skúsenosťami, životnou múdrosťou.

Ak nám Cirkev v uplynulom školskom roku dávala za vzor zaniateného apoštola a učiteľa národov sv. Pavla, tak v tomto novom školskom a katechetickom roku nám predstavuje na prvý pohľad jednoduchého vidieckeho farára sv. Jána Vianeya. Sv. Otec Benedikt XVI. spojil túto postavu a vzor verného kňaza s Rokom kňazov. Tento duchovný pastier a jeho účinkovanie stelesňuje aj jeho sprievodnú myšlienku: Vernosť Krista- vernosť kňaza.

Sv. Otec v liste, ktorý venoval kňazom, predstavuje hlavné motto arského farára: Kňazstvo je láska Ježišovho Srdca. Umenie iných viesť, učiť, vychovávať a duchovne formovať vyviera z lásky. U nás kresťanov z lásky k Bohu a k našim blíznym. Pracovať pre spásu ľudí, pre ich konečné šťastie vyviera zo studnice Kristovej lásky a vernosti. On sám sa stal učiteľom, vychovávateľom a vodcom tých, ktorí uverili jeho slovám a hlásali spravodlivosť Božieho kráľovstva. Napokon medzi

hlavné poslanie, ktoré dal svojim učeníkom, bolo a je učiť, hlásať a vydávať svedectvo. (porov. Mt. 28, 20; Sk 1, 8)

Svätý Otec Benedikt XVI. pripomína kňazom, že od svätého arského farára sa môžu učiť nielen jeho dôvere vo sviatosť zmierenia, ale tiež metóde dialógu spásy. Farár z Arsu dokázal vo svojej dobe zmeniť srdcia a životy ľudí, lebo im vedel priblížiť Pánovu milosrdnú lásku. Aj naša doba potrebuje taký štýl učenia a ohlasovania a také svedectvo lásky. Ján Mária Vianey vedel posilňovať svoj ľud slovami a sviatosťami svojho Ježiša, hoci sa často v presvedčení o svojej nehodnosti úzkostlivo chvel až do takej miery, že si želal, aby sa mohol zbaviť zodpovednosti svojho úradu vo farnosti, ktorého sa necítil byť hodným. Napriek týmto pochybnostiam vo svojej ľudskej schopnosti ostal verný a pokorný vo svojej službe. (Porov. Benedikt XVI.: *List k vyhláseniu Roka kňazov.*)

Medzi činnosťami kňaza v cirkevnom spoločenstve patri aj služba ohlasovania: kazateľská a katechetická. Kňaz vo farskom spoločenstve z poverenia otca biskupa plní úlohu katechéty. Kňazská činnosť sa neobmedzuje iba na pastoračné činnosti, ale dôležitá je aj jeho úloha pri učení a výchove vo viere. Má sa starať o výchovu a rast vo viere celého spoločenstva veriacich, ku ktorým bol poslaný. A keďže služobné kňazstvo má slúžiť všeobecnému kňazstvu, kňaz sa má starať o formáciu katechétov, lebo je katechétom medzi katechétmi. Tu je potrebné, aby duchovný otec farnosti, učiteľia náboženstva a pastorační katechéti nachádzali spoločnú reč, vzájomne sa podporovali a uvážene si rozdelili miesta katechetického účinkovania. Nech ich

k tomu vedie láska Kristovho kňazského srdca, a nie osobný zisk, ľudský zámer alebo spoločenské konexie. Kňaz sa má vystíhať dvoch krajností: považovať seba ako jediného katechéta farského spoločenstva a nedostatočného záujmu o katechetické účinkovanie, takže katechéti sú odkázaní na seba samých.

Učítelia náboženstva zasa si majú uvedomovať, že nie sú iba školskými zamestnancami, ale a predovšetkým služobníkmi Cirkvi. Keďže dostali poverenie od otca biskupa, v konkrétnom farskom spoločenstve majú byť v úzkej spolupráci s ním povereným kňazom.

V súčasnosti, keď v škole v mnohých farnostiach nahrádza veriaci – katechéta úlohu kňaza, veľmi je dôležitá ich vzájomná spolupráca na tvorbe a realizácii katechetického programu v škole, vo farnosti, v rodine a v cirkevných skupinách. Preto duchovný otec farnosti má sa pravidelne stretávať s nimi na pracovných poradách, formačných stretnutiach a v príprave katechetických podujatí v škole a vo farskom spoločenstve.

Kňaz má svoje pevné miesto v školskom vyučovaní, najmä v triedach a ročníkoch, kde sa deti a mladí ľudia pripravujú na prijatie dôležitých sviatostí: zmierenia, Eucharistie a birmovania. Vtedy u tejto vekovej skupiny je zaručená korelácia medzi školským vyučovaním náboženstva a farskou katechézou.

Súčasný Svätý Otec pripomína známu axiómu úspešného účinkovania, hlavne medzi mladými ľuďmi: „Dnešný svet radšej poslúcha svedkov ako učiteľov, a ak počúva učiteľov, tak preto, že sú svedkami.“ (EN 41) Aby v nás nevzniklo existenciálne prázdno a aby nebola účinnosť našej služby ohrozená, potrebujeme poznať, milovať a byť verný Božiemu slovu.

(Porov. Benedikt XVI.: *List k vyhláseniu Roka kňazov*.)

Ján Pavol II. v apoštolskej exhortácii o výchove vo viere sa ku kňazom prihovára takto: „Koncil vás nazval vychovávateľmi vo viere, ako by ste nimi mohli byť lepšie, ako keď svoje úsilie venujete vzrastu vo viere vašich komunít? Či ste už na čele farnosti alebo vyučujete v škole, gymnáziu alebo univerzite, zodpovední za pastoráciu na akejkolvek úrovni. Cirkev od vás očakáva usilovnosť v dobre usporiadanom a orientovanom katechetickom diele. Všetci veriaci majú právo na katechézu, všetci pastieri majú povinnosť sa o ňu postarať. Vy služobníci Ježiša Krista nikdy nedovoľte, aby pre nedostatok horlivosti alebo pre nejaké ideologické predsudky ostali veriaci bez katechézy; aby sa nemohlo povedať: „Deti pýtali chlieb, a nebolo nikoho, kto by im ho lámal.“ (CT 64)

Drahí bratia kňazi, učítelia náboženstva, katechéti na začiatku nového školského a katechetického roka vstúpte medzi našich mladých i dospelých s vernosťou Krista, s jeho láskou a zodpovednosťou svojmu povolaniu, ktoré sme dostali od Kristovej Cirkvi!

Svet potrebuje naše verné svedectvo aj formou katechézy. Naše odhodlanie podľa vzoru svätých kňazov, ktorí sa stali vzormi pre mladých a dospelých, ako sv. Ján Mária Vianey, sv. Ján Bosko, sv. František Saleský a ďalší kresťanskí učítelia, vychovávateľa a svedkovia viery, pomôže ľuďom nachádzať lásku Božského Ježišovho Srdca.

Požehnaný nový školský a katechetický rok, s príslubom pomoci a metodického a duchovného usmernenia, Vám žela

riaditeľ a celé spoločenstvo DKÚ

INFO

▣ Organizačné pokyny pre učiteľov náboženstva

OSNOVY

- od 1. 9. 2009 prechádzajú do reformy ročníky 2., 6. roč. ZŠ a 2. roč. SŠ.
- staré osnovy strácajú platnosť pre ročníky, ktoré sú v reforme t.j. 1., 2., 5., 6. roč. ZŠ a 1., 2. roč. SŠ
- osnovy pre 1., 2., 5., 6. roč. ZŠ a 1., 2. roč. SŠ – sú na webovej stránke www.kpkc.sk

- od 1. 9. 2009 prechádzajú do reformy aj 1. a 5.roč. špeciálnych škôl - osnovy pre špeciálne školy (1. a 5. roč.) – sú na www.kpkc.sk. V špeciálnych školách - 1. stupeň sa vyučuje ako nepovinný predmet (tak ako to bolo doteraz na oboch stupňoch ŠS) na základe požiadaviek rodičov. Druhý stupeň je povinne voliteľný predmet.
- od 1. 9. 2009 je možnosť vyučovať náboženstvo i v materských školách (podľa záujmu rodičov). Osnovy pre materské školy sú pripravené pre 3 vekové skupiny – sú na www.kpkc.sk. Náboženstvo vyučuje kvalifikovaný učiteľ s platnou kánonickou misiou.

METODICKÉ PRÍRUČKY (MP)

- MP 6. roč. ZŠ je už k dispozícii na DKÚ. Na základe objednávok za marca 2009 bude možnosť prevziať si MP na metodických dňoch v októbri 2009. Na základe dodatočných objednávok (po 30. marci 2009 do 30. septembra 2009) bude do konca kalendárneho roka 2009 realizovaná dotlač.
- MP 2. roč. ZŠ bude vytlačená do konca septembra 2009. Na základe objednávok bude možnosť prevziať si ju na metodických dňoch v októbri 2009.
- MP pre materské školy bude vytlačená do konca októbra 2009.
- MP pre 1. roč. špeciálnych škôl bude vytlačená v novembri 2009, pre 5. roč. nebude v tomto školskom roku vytlačená.

PRACOVNÉ ZOŠITY (PZ)

- PZ, ktoré si farské úrady objednali v termíne, boli distribuované na dekanátne úrady (3., 4. roč. ZŠ a 1., 2. roč. SŠ)
- MP pre 1. roč. SŠ má vzadu pracovný zošit pre učiteľa. Ešte je možnosť dokúpiť si pracovné zošity aj pre žiakov. Cena 1,50 €.
- MP pre 2. roč. SŠ nemá vzadu pracovný zošit pre učiteľa. Je potrebné dokúpiť si ho samostatne. Cena 1,60 €. Ešte je možnosť dokúpiť si pracovné zošity aj pre žiakov.

CD + FÓLIE

- k MP pre 5. roč. – možno dokúpiť multimedialne CD (obrazy, prezentácie, piesne k jednotlivým témam) + fólie (obrazový materiál z metodickej príručky) - cena: 7 € . Cena multimedialneho CD 3,80 €; fólie 3,20 €.
- k MP pre 1. roč. – možno dokúpiť fólie (obrazový materiál k metodickej príručke) - cena 4,30 €. Multimedialne CD bude v 2. polovici septembra 2009
- multimedialne CD k MP pre 2. a 6. roč. nebude súčasťou MP (Zdôvodnenie: problémy s autorskými právami; KPKC sa nevracajú peniaze za predaj, nakoľko si učitelia nekupujú CD k 5. ročníku, ale si ho kopírujú od iných) – pravdepodobne bude vydané až v MP pre 3. roč. (spoločne za roč. 2. a 3.) a v MP pre 7. roč. (spoločne za roč. 6. a 7.)
- K MP pre 1. roč. SŠ sú fólie (cena 4,30 €); CD k MP pre 1. a 2. roč. SŠ bude spoločné a bude k dispozícii v priebehu tohto šk. roka (výroba je závislá na obehu peňazí, ktoré boli vložené do tlače a výroby doterajších metodických pomôcok).

▣ Plnenie modelu katechetickej formácie

Náročné povolanie učiteľa vyžaduje, aby ten, ktorý vzdeláva a vychováva, bol aj neustále vzdelávaný a mal na to možnosti. Možnosti vzdelávania sú rôzne a ponúkajú ich rôzne inštitúcie. To bude predmetom kariérneho rastu učiteľa.

Učiteľ NV ako katechéta má o to väčšie poslanie, že má poverenie od diecézneho biskupa, ktorý mu dáva dôveru, že bude učiť v súlade s učením Cirkvi. Dôvera biskupa zase zaväzuje učiteľov, aby rešpektovali jeho požiadavku a katechetickú formáciu podľa platného modelu brali zodpovedne. Väčšina učiteľov chápe túto skutočnosť a je otvorená pre spoluprácu, aktívnu účasť na podujatiach, pomoc ostatným. Nájdu sa však i takí, ktorí ešte celkom dobre nechápu túto skutočnosť a upozornenie o nedodržaní modelu považujú za istý spôsob nedôvery voči ich osobnosti.

Našou povinnosťou je upozorniť a rešpektovať model a povinnosťou učiteľov je v prípade nepredvídaných okolností, ktoré neumožňujú splniť model v uvedenom roku, nám to zdôvodniť.

❑ Celodiecézny katechetický deň

Diecézny katechetický úrad Spišskej usporiadal dňa 05.09.2009 pre kňazov, učiteľov NV/N a katechétov celodiecézny katechetický deň. Program začal svätou omšou, ktorú celebroidal Mons. ThDr. Štefan Sečka. Nasledovala prednáška doc. ThDr. Jozef Leščinského, PhD. s názvom Adaptácia moderných interpretačných modelov pre vyučovanie náboženstva. Poukázal na dôležitosť vedieť komunikovať s adresátmi, vedieť hovoriť náboženským jazykom zrozumiteľne. Po prednáške nasledoval dialóg o aktuálnych otázkach katechizácie a pedagogicko-organizačné pokyny na nový školský rok. Stretnutie sa

uskutočnilo v priestoroch pod kostolom sv. Cyrila a Metoda v Poprade za veľkej účasti katechétov.

❑ Biblická olympiáda

Propozície k biblickej olympiáde budú zavesené do konca septembra na www.dkuspis.sk a www.kpkc.sk. Texty kníh tohtoročnej olympiády nebudú vydané tlačou. DKU ich zašle v elektronickej podobe farským úradom a učiteľom. SSV poskytol elektronicke verziu uvedených kníh iba pre potreby biblickej olympiády, preto uvedené texty nemožno zavesiť na webové stránky.

Dôvod, prečo sa nevydávajú texty ako tlačovina je nasledovný: každým rokom sa znižoval záujem o pracovné texty na Biblickú olympiádu; mnohí už doma majú Sväté písmo. Pri nižšom náklade bola cena z roka na rok vyššia. Pracovný text má slúžiť i na to, aby sa žiaci naučili pracovať s textom a mohli si podčiarkovať, zvýrazňovať a pod. Tento účel splní aj text v elektronickej podobe, ktorý môže učiteľ žiakom vytlačiť.

❑ Výtvarná súťaž „Biblia očami detí a mládeže“

Podobne ako po iné roky pokračujeme vo výtvarnej súťaži „Biblia očami detí a mládeže“. Námety na výtvarné práce sú z kníh, ktoré platia pre tento ročník Biblickej olympiády: Kniha Sudcov, Kniha proroka Daniela, List Filemónovi, List Jakuba. Propozície budú zavesené do konca septembra na www.dkuspis.sk a www.kpkc.sk.

❑ Súťaž v Roku kňazov

DKÚ Spišskej diecézy pripravuje korešpondenčnú súťaž pre žiakov. Propozície budú zvesené do konca septembra na www.dkuspis.sk.

❑ Postavenie učiteľa v škole

K povinnostiam učiteľa (kňaza), ktorý vyučuje v škole náboženstvo, patrí aj jeho účasť na predmetovej komisii a účasť na pedagogickej rade, kde sa prejednávajú závažné otázky ohľadom vyučovania jednotlivých predmetov.

Ak sa učiteľ nezúčastňuje porád, môže byť vnímaný okolím ako ten, ktorý má slabý záujem o svoj predmet. Potom sa stáva aj to, že zo strany školy je odmietavý postoj k zvýšeniu dotácie vyučovacieho času (hlavne v ročníkoch 1., a neskôr to budú i ročníky 8. a 9 ZŠ, i poskytnutie vyučovacej hodiny v 2. ročníku SOŠ z disponibilných hodín) i k financovaniu metodických príručiek a iných pomôcok pre predmet náboženstvo.

▣ **Nový metodik oddelenia pastoračnej a špeciálnej katechézy**

Spišský diecézny biskup Mons. František Tondra, dňa 25.08.2009 na návrh riaditeľa Diecézneho katechetického úradu ThDr. Jozefa Škantára PhD. vymenoval Mgr. Mariána Majzela za metodika pre pastoračnú a špeciálnu katechézu v Spišskej diecéze.

Dňa 10.09.2009 sa v DKU uskutočnila porada zodpovedných za katechizáciu v Spišskej diecéze, na ktorej nový metodik predstavil nasledujúci modulovo koncipovaný vzdelávací a formálny program pastoračnej a špeciálnej katechézy na rok 2010.

Program vychádza z:

- návrhov zasadnutí farských a dekanátnych synodálnych buniek
- dotazníkov farskej katechézy a správy z katechetických vizitácií vo farnostiach za rok 2008 vypracovaných a spracovaných v DKU
- Všeobecného direktória pre katechizáciu (VDK)
- Pastoračného plánu Katolíckej cirkvi na Slovensku 2007 – 2013

Skladá sa z troch modulov:

Modul A: Predsviatostná katechéza (priebežne)

Modul B: Animácia skupín

Modul C: Katechéza sociálne zanedbaných a problémových skupín (priebežne)

Ciele vzdelávacej aktivity:

- ❖ metodicky usmerniť kňazov a pastoračných katechetov – animátorov pri uskutočňovaní farskej katechézy
- ❖ ponúknuť kňazom a pastoračným katechetom konkrétne projekty katechéz podľa adresátov, foriem a pomôcok
- ❖ poskytnúť metodické príručky, pracovné texty, užitočné kontakty pre protagonistov – kňazov, katechetov, animátorov, nových animátorov - účastníkov príslušných modulových animátorov

Metódy vzdelávania

Teoretické

- zabezpečenie vhodnej literatúry
- odkaz na webovú stránku
- priestor na výmenu skúseností, materiálov

Praktické

- prednášky
- praktické ukážky katechéz

Modul A: Predsviatostná katechéza (3A)

- Katechéza prvoprijímajúcich a ich rodičov (3A010)
- Katechéza birmovancov (3A030)
- Katechéza snúbencov (3A040)

Modul B: Animácia skupín 3B

- Školenie animácie vedúcich skupín mimo sv. omše pre deti a mládež (3B023)

Modul C: Špeciálna katechéza (3C)

- Sociálne zanedbaní a problémové skupiny (3C054)
- Katechéza rómskych detí pred 1. sv. prijímaním
- Katechéza rómskych detí pred sviatosťou birmovania
- Katechéza dospelých Rómov pred prijatím krstu (katechumenát Rómov)

Vypracoval: Marián Majzel

Význam malých spoločenstiev vo farnosti

Ján Pavol II. o spoločenstvách napísal: „Farár a biskup sa majú starať o to, aby rástli malé spoločenstvá, v ktorých veriaci môžu súčasne hlásať Božie Slovo a môžu byť činnými v službe a láske.“ (Christifideles laici č. 26).

"Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi vami." (Mt 18,20) Rast spoločenstva predpokladá radikálne rozhodnutie sa pre Ježiša a pre vzájomnú lásku. Ak sa ohovárame, ak chodíme len tak si podebatovať, to nie je stretnutie v Ježišovom mene.

Pred päťdesiatimi a viac rokmi spoločnosť bola prevažne kresťanská (hoci zväčša povrchná), zákony a verejná mienka rešpektovali kresťanské zásady. Človek od narodenia do smrti dostával pozitívne impulzy, takže postupne dozrieval ako kresťan. V súčasnosti je to naopak: človek je každodenne vystavený vplyvom, ktoré ho odvádzajú od Boha. V týchto podmienkach kresťan bez spoločenstva môže žiť, ale nemôže rásť v živote viery. **Potrebujeme spoločenstvá kvôli tomu, aby príklad ostatných, spoločné úsilie o duchovný rast rozvíjal našu vieru a lásku. Potrebujeme spoločenstvá, aby evanjelizovali nepraktizujúcich a neveriacich.**

To, aké má byť spoločenstvo, vidíme v Sk 2, 42-47. Zdôrazňuje autoritu apoštolov a Božie slovo, spoločný život, Eucharistiu, modlitby a chvály, delenie sa o hmotné prostriedky, rast spoločenstva vďaka pôsobeniu Ducha Svätého, ktorý učeníkov urobil Kristovými svedkami (1,8).

Spoločenstvo je miesto, kde Boh realizuje našu spásu,

- kde Ježiš je prítomný medzi nami,
- kde nás Duch Svätý obdarúva svojimi darmi,
- kde zakúšame Otcovu lásku, ktorá nás robí bratmi a sestrami,
- kde objavujeme naše poslanie a dary,
- kde rastie naša viera, dostávame silu hlásať evanjelium a svedčiť.

V spoločenstve si navzájom pomáhame a dopĺňame sa,

- podelíme sa o prejavy Božej milosti v našom živote a duchovné dary,
- zdôveríme sa aj s prehrami a zápasmi, aby nás podporili a usmernili.

Svätý Otec Ján Pavol II. v apoštolskom liste *Novo millennio ineunte* (NMI) zo dňa 6.1.2001 vidí v spoločenstvách vyjadrenie „nového prikázania“ (Jn 13,34), ktoré je srdcom Nového zákona. Ich základom je spiritualita spoločenstva, čo znamená:

- „zameranie pohľadu srdca na tajomstvo trojjediného Boha, ktorý v nás prebýva a ktorého svetlo treba vnímať aj na tvári bratov a sestier vedľa nás“ (NMI 43)
- „vidieť v druhom predovšetkým pozitívne črty, aby sme ho prijímali ako Boží dar, a to ako dar pre mňa“,
- „vedieť urobiť bratovi miesto, nieť si vzájomne bremená (Gal 6,2) a premáhať egoistické pokušenia“.

Aby farské spoločenstvo rástlo, popri "uzavretých" spoločenstvách s osobitným programom pre „pokročilých“ je potrebné "otvorené" spoločenstvo, kam možno kedykoľvek pozvať nových ľudí. Jeho jadro tvoria zrelí veriaci, ktorí svojimi svedectvami pomáhajú novým

podľa viery žiť a začleniť sa do farského spoločenstva. Takéto jadro potrebujú aj skupiny pripravujúce sa na sviatosti a pod.

Malé spoločenstvo nie je sebestačné. Je len bunkou Cirkvi. Podieľa sa na jej úlohách, je odkázané na prísun "duchovného pokrmu", usmernenie, impulzy a pomoc od diecézy a farnosti, ktorá je "spoločenstvom spoločenstiev". Ak nie je začlenené do farnosti, nemôže sa zdravo rozvíjať. Čaká ho osud odrezanej alebo nalomenej vetvy, ktorá najskôr uschne, potom ju napadnú plesne a baktérie hniloby. Začlenenie do Cirkvi znamená aj akceptovať autoritu farára, biskupa a Svätého Otca: "Kto vás poslúcha, mňa poslúcha..." (Porov. Lk 10,15)

Spolupráca spoločenstiev a farností neraz prináša nedorozumenia a ťažkosti. Nie protesty alebo rezignácie, ale otvorený dialóg, trpezlivosť a modlitby sú riešením pri budovaní spoločenstiev vo farnosti.

Je dobrou praxou priebežne informovať duchovného správcu farnosti a pred závažnými rozhodnutiami sa s ním poradiť. Naopak, duchovný správca farnosti má viesť farníkov v bratskom duchu (Porov. Mt 23,8).

Spracoval: Marián Majzel

Využívanie IKT v predmete náboženstvo

Učitelia pred niekoľkými rokmi absolvovali školenia IKT školenie. Každý učiteľ by mal byť schopný v procese vyučovania používať základy práce s operačným systémom MS Windows, základy práce s programom Word, Excel, PowerPoint, využívať multimediálne edukačné CD, používať základy práce s grafickým editorom a samostatne si pripraviť vzdelávacie materiály v podobe PP prezentácií.

Je tu možnosť aktívne a efektívne aplikovať IKT vo vyučovaní, podieľať sa na zmene metód a foriem vzdelávania a zavádzať do vyučovania nové projektové postupy s podporou IKT. Je to zároveň predpoklad, ako zmeniť tradičné vyučovanie na moderné vyučovanie. Pri novej forme žiak preberá aktívnu spoluzodpovednosť na procese vzdelávania. Učiteľ aj žiak získavajú nové kompetencie v procese učenia sa a vyučovania a nové komunikačné schopnosti. V rámci prierezových tém a medzipredmetových vzťahov je dôležité využívať v predmete náboženstvo IKT.

CD nosiče sa stanú postupne súčasťou metodických príručiek pre uvedený predmet. Existujú však i ďalšie CD, DVD, ktoré môžu poslúžiť pri realizácii vyučovacej hodiny.

V tomto čísle Katechetických ozvien Vám ponúkame prehľad preferovaných webových stránok, ktoré môžu pomôcť učiteľovi pri príprave na vyučovanie a zároveň žiakom, ktorí môžu získať informácie o dianí v Cirkvi. Stránky sú zaradené do skupín. Ak máte aj vy vo svojich obľúbených stránkach niektoré zaujímavé, môžete nám zaslať a my ich prepošleme na adresy ostatných učiteľov.

Oficiálne stránky Katolíckej cirkvi

www.kbs.sk	oficiálna stránka Katolíckej cirkvi na Slovensku
www.vatican.va	
www.rimkat.sk	
www.grkat.info.sk	

Diecézne katechetické úrady

www.abu-bratislava.sk/dku	Arcibiskupstvo Bratislava
www.smolenice.fara.sk/dku	Arcibiskupstvo Trnava
www.dku-ke.rimkat.sk	Arcibiskupstvo Košice
www.dkuspis.sk	Biskupstvo Spiš
www.grkatpo.sk/dks	Archieparchia Prešov
www.exarchat.rcc.sk/5dkatechu.htm	Eparchia Košice
www.kpkc.sk	Katolícke pedagogické a katechetické centrum

Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, modlitby

www.svatepismo.sk	
www.katechizmus.sk	Katechizmus Katolíckej cirkvi
www.kbd.sk	Katolícke biblické dielo
www.biblenet.sk	Pomoc pri štúdiu Biblie
www.breviar.sk	Liturgia hodín
www.modlitba.sk	

rehole a iné

www.saleziani.sk
www.redemptoristi.sk
www.catholic.org
www.misie.sk
www.duchovnesevicenia.sk
www.catholic.com

stránky diecéznych katechetických centier (stredísk) v Českej republike

katechet.cirkev.cz	Katechetická sekcia ČBK
www.svzet.estranky.cz	DKC Olomouckej arcidiecézy
adks.apha.cz	DKC Pražskej arcidiecézy
www.biskupstvi.cz/kc	DKC Brnenskej diecézy
cpk-ostrava.archa.info	DKC Ostravsko-opavskej diecézy
www.kc.bcb.cz	DKC Českobudejovickej diecézy
www.katechet-centr.webz.cz	DKC Litoměřickej diecézy
www.bip.cz/biskupstvi_struktura_katecheta.php	DKC Plzeňskej diecézy
www.diecezohk.cz/biskupstvi/katechetické_centrum	DKC Hradeckokráľovskej diecézy

kresťanské masmédiá

www.lumen.sk	stránka slovenského kresťanského evanjelizačného rádia Lumen
www.tvlux.sk	stránky slovenskej kresťanskej televízie TV LUX
www.lux.sk	stránka kresťanskej mediálnej organizácie LUX Communication
www.katnoviny.sk	stránka <i>Katolíckych novín</i>
slovo.grkatpo.sk	stránka gréckokatolíckeho časopisu <i>SLOVO</i>
www.tvnoe.cz	česká kresťanská televízia
www.gospel.sk	stránka o slovenskej gospelovej scéne
www.in.cz	časopis IN pre násťročné dievčatá v češtine
www.tarsicius.cz	miništranský časopis Tarsicius v češtine

zoznam inšpiratívnych stránok pre katechézu, materiály, pomôcky

www.christnet.sk	kresťanský internetový portál
www.kaplanka.sk	stránka o kresťanstve; second-hand kresťanskej literatúry
www.tukan.sk	kresťanský internetový portál pre mladých
www.aetos.sk	kresťanský internetový portál
www.upcpo.sk	príhovory kňazov
www.zksm.sk	stránka Združenia kresťanských spoločenstiev mládeže
www.martindom.sk	stránka Spoločenstva pri Dóme sv. Martina
www.evskola.sk	gréckokatolícka evanjelizačná škola sv. Mikuláša
www.pastorace.cz	biblické texty, kázne, texty na nástenky, literatúra, odkazy
www.katecheze.cz	možnosť posilať svoje príspevky
www.cirkev.cz	katechetická sekcia ČBK, informácie, zákony, pomôcky
www.bible-cz.org	stránka Českého biblického katolíckeho diela
www.misijnidila.cz	Papežské misijné diela

www.poust.cz	stránka obsahuje texty i obrázky vhodné pre katechézu
olomouc.op.cz/loudalka.htm	katechéza pre deti predškolského veku
www.veselerukavice.com	stránka združenia, ktoré vyrába a predáva bábky pre deti

stránky týkajúce sa viery, práce s deťmi, mládežou a iné:

www.animator.sk	rady, inšpirácie a hry využiteľné v práci s mládežou
www.inky.sk	
www.premladez.sk	
www.erko.sk	stránka Hnutia kresťanských spoločenstiev detí
www.ministranti.sk	
www.knazi.sk	
www.strom.xm.com	stretká, tábory, inšpirácie pre prácu s deťmi
www.ksnr.sk/manhu/index5	
www.spievatko.sk	
www.detskabesiedka.sk	
www.infovek.sk	stránka štátneho projektu <i>Infovek</i> , časť <i>Náboženská</i>
www.statpedu.sk	stránka Štátneho pedagogického ústavu
www.mpcpo.sk	stránka Metodického a pedagogického centra v Prešove
www.vira.cz	komentáre k nedeľným liturgickým čítaniam
www.krestanstvi.cz	otázky týkajúce sa viery a odpovede na ne
www.katolik.cz	zoznam akcií pre mládež
www.signalv.cz	námety pre spoločenstvá a prácu s mládežou
www.rodina.cz	stránka týkajúca sa rodiny a výchovy v rôznom veku
www.hra.cz	rôzne typy hier pre rôzny vek
www.sweb.cz/divadelnihry	rôzne divadelné hry a scény v češtine
www.studovna.cz	internetová študovňa
www.cho.cz	články o rôznych témach pre spoločenstvá i osobný duchovný život

kníhkupectvá, predaj pomôcok

www.ssv.sk	stránka Spolku sv. Vojtecha
www.kna.cz	stránka vydavateľstva <i>Karmelitánské nakladatelství</i>
www.portal.cz	stránka vydavateľstva <i>Portál</i>
www.maticecm.cz	internetové kníhkupectvo <i>Matice cyrilometodějské</i>
www.doron.cz	predaj kresťanskej literatúry
www.samuelcz.com	knihy pre deti, mládež, rodičov, vychovávateľov, biblické atlasy
www.gimel.cz	internetový predaj kresťanských kníh, časopisov, audio, video
duha.czweb.org	

poľské stránky

www.lutownica.dominikanie.pl
www.katecheza.episkopat.pl
www.katecheta.pl
www.katecheza.kapucyni.krakow.pl
www.adonai.pl

Spracovala: Klára Soľanová a Lubomír Baloga

Všeobecné hľadiská pri poslaní katechéty

Keď sme sa stali katechéty, snívali sme o mnohých veciach, len nie o nevydarených hodinách. Snáď sme vedeli, že sa v našom poslaní samozrejme vyskytnú aj všedné dni, ale sme si verili, že ich zvládneme. Aspoň takéto sme mali predsavzatie.

Často sa však práve ten najkrajší sen nesplní. Ak sa nám hodina nevydarí, môžeme si povedať: „Dobre! Teraz to nevyšlo!“ a jednoducho prijmeme situáciu. Niekedy sa hodina ani pri maximálnom úsilí nevydarí. Priebeh úspešnej hodiny ovplyvňuje veľa činiteľov. Občas si musíme priznať, že sme sa dopustili nejakej zásadnej chyby. Keď sme ochotní preskúmať našu rolu, našu pripravenosť, môžeme sa poučiť z vlastných chýb a predísť problémom, aby sa nasledujúca hodina lepšie vydarila.

Ak sme vždy spokojní s našimi hodinami, táto časť sa nás netýka. Ak však na hodine zápasíme a chceli by sme vedieť, prečo a ako by sa dala zlepšiť, tak si túto časť pozorne prečítajme.

Ponúkame osem pohľadov na prístup k práci. Ak sa nad nimi zamyslíme a prehodnotíme svoje postoje, môžeme počítať s výsledkami.

PRIPRAVENOSŤ

Najväčšie problémy nám robí práve ona. Katechizovaní hodnotia obsahovú náplň, dôležitosť a vierohodnosť nášho prístupu podľa toho, ako sme pripravení na hodinu. To, čo nie je dôležité pre nás, nebude dôležité ani pre žiakov. Príprava sa nedá ničím nahradiť. V našej službe sa nenájde obdobie, v ktorom by príprava nebola dôležitá. Účinná príprava odhalí naše slabé stránky a pomáha ich odstrániť praktickými pomôckami.

VYUŽÍVANIE PRÍKLADOV

Možno, že neradi rozprávame o tom, ako Boh ovplyvnil náš život, avšak bez tohto je naše učenie neúplné, nevierohodné. Týmto však nechceme povedať, že nie je dôležité hovoriť o svätých, no príklady a skúsenosti z nášho každodenného života môžu mať väčší vplyv na katechizovaných, môžu im byť bližšie ako príklady zo života svätých. To od nás vyžaduje úprimný pohľad do svojho vnútra, zahĺbenie sa do seba a uvedomenie si Boha v nás samých, v našom živote.

DAŤ NAJAVO, ŽE KATECHIZOVANÍ SÚ PRE NÁS TO NAJDÔLEŽITEJŠIE

Každé meno je dôležité. Dospelí nám prepáčia, ak zabudneme ich mená, ale deti nie. Ak ich oslovíme po mene, lepšie si uvedomia, že sú pre nás dôležité. Deti majú často pocit menejcennosti. Ak si ani my nezapamätáme ich mená, to len zníži ich sebadôveru.

Ich dôležitosť pre nás môžeme vyjadriť aj tým, že v nich vzbudíme pocit istoty vopred sformulovanými pravidlami a očakávaniami.

„RIADENIE“ SKUPINY

Riadenie skupiny sa môže stať náročnou úlohou, ak nie sme dostatočne pripravení. Pravidlá s vopred dohodnutými následkami, nacvičené a požadované správanie: to všetko môže napomôcť k vytvoreniu príjemnej atmosféry. Ak máme poruke aktívnu, dynamickú metódu, ak sme si dôkladne premysleli jednotlivé fázy stretnutia a rozpracovali ich na konkrétne kroky, nie katechizovaní „budú musieť vymyslieť“, čo a ako majú robiť.

PRÍSTUP A SPRÁVANIE SA (NAJMÄ VOČI DEŤOM)

Nie je jedno, v akom duševnom rozpoložení sa stretneme s katechizovanými. Samozrejme prežívame aj ťažšie dni a smutné udalosti. Tie môžeme niekoľkými slovami deťom vysvetliť, ale ich zbytočne nezaťažujeme svojimi problémami. Aj im prospieva, keď vedia, že aj my sa musíme utiekať k Bohu. No osobné veci si nechajme iba pre seba! Ak však nevysvetlíme deťom, že nie ony sú problémom, budú si myslieť, že ich nemáme radi. Ak by to bola pravda, tak katechetická služba ako súčasť poslania učiteľa náboženstva by už nebola našim poslaním.

KEĎ SA KATECHIZOVANÍ DOPUSTIA CHYBY

Aj z chýb sa môžeme poučiť. Deti nám chcú dokázať, že sa „vyvíjajú“. Dôležité je, aby sem ich v tom podporovali a utvrdzovali. Oceňme ich usilovnosť a záujem, ich snahu. Tieto pochváľme, pričom jemne naznačme, že sa ešte majú v čom zlepšiť. Sú situácie, v ktorých treba vytrvalo hľadať správnu odpoveď. Tento prístup je vhodný, ak má katechizovaný nesprávny obraz o sebe a prežil veľa sklamaní a neúspechov. Vtedy mu „usmerneným rozhovorom“ dopomôžeme k správnej odpovedi.

OSPRAVEDLNENIE

Ak sme sa katechizovaného dotkli alebo ho urazili, čo i len neúmyselne, je veľmi dôležité, aby sme sa mu ospravedlnili. Katechéta je nositeľom Ježišových hodnôt a snaží sa podľa nich aj žiť. Pokora Ježiša je príkladom pre katechéta. Ak sme katechizovaného ranili v citoch alebo akokoľvek urazili, vysvetlíme mu to a ospravedlníme sa. Aj toto vedie k zrelšiemu kresťanskému zmýšľaniu.

OBLÚBENCI

Katechizovaní často skôr ako my sami, prichádzajú na to, že niekoho z nich máme radšej ako ostatných. Každý musí byť obdarený úsmevom, poďakovaním, pochvalou a pozornosťou. Je potrebné vyvarovať sa vylúčeniu žiakov z triedy a spoločenstva napr. slovom alebo poslaním za dvere.

*Podľa Judit Fogassy: Príručka katechéta,
upravila Klára Soľanová*

AKO AKTIVIZOVAŤ

Jednou z foriem aktivizácie, motivácie a vzbudenia záujmu o tému sú súťažné testy a kvízy. V súvislosti s nastávajúcim mesiacom október, ktorý je venovaný úcte Kráľovnej ruženca, ponúkame námet na kvíz. Zrealizovať ho možno v rámci prehľbujúcich tém v rôznych ročníkoch.

Kvíz o Panne Márii

1. Čo odpovedala Panna Mária anjelovi, keď jej zvestoval, že sa stane Matkou Božou?
(*Hľa, služobnica Pánova, nech sa mi stane podľa tvojho slova*)
2. Vymenuj tri mariánske pútnicke miesta na Slovensku
(*Levoča, Šaštín, St. Hory, Nitra, Marianka....*)
3. Vymenuj tri svetové pútnické miesta
(*Fatima, Lurdy, Čenstochova*)
4. Ktoré mesiace sú zasvätené Panna Márii?
(*máj, október*)
5. Ako sa volal človek, ktorý prorokoval Panne Márii, že jej dušu prenikne meč bolesti?
(*Simeon*)
6. Ktorými slovami privítala Alžbeta Pannu Máriu, keď ju prišla navštíviť?
(*Požehnaná si medzi ženami, ako to, že matka môjho Pána prichádza ku mne?*)
7. Ako spoznala Alžbeta, že k nej prichádza Matka jej Pána?
(*nemluvniatko podskočilo v jej živote a naplnil ju Duch Svätý*)
8. Čo odpovedal Ježiš Márii na výčitku, keď ho našla v chráme?
(*Prečo ste ma hľadali, či ste nevedeli, že mám byť v dome svojho Otca?*)

9. Komu Pán Ježiš z kríža odporučil svoju Matku a ktorými slovami?
(*apostolovi sv. Jánovi - Hľa, tvoja matka.*)
10. Vymenuj päť tajomstiev ruženca svetla.
(*Ktorý bol pokrstený v Jordáne a začal svoje verejné účinkovanie.
Ktorý zázrakom v Káne Galilejskej otvoril srdcia učeníkov pre vieru.
Ktorý ohlasoval Božie kráľovstvo a vyzýval ľud na pokánie.
Ktorý sa ukázal v božskej sláve na hore premenenia.
Ktorý nám dal seba za pokrm a nápoj v Oltárnej sviatosti.*)
11. Vysvetli, aký je rozdiel medzi: počatím Panny Márie z Ducha Svätého a Nepoškvrneným počatím Panny Márie?
(*v prvom prípade Panna Mária počala Božieho Syna z Ducha Svätého, v druhom prípade Panna Mária bola počatá bez dedičného hriechu*)
12. Ako sa volali rodičia Panny Márie?
(*Joachim a Anna*)
13. Z akého rodu pochádzala Panna Mária?
(*z Dávidovho rodu*)
14. Komu sa zjavila Panna Mária vo Fatime?
(*Lucii, Františkovi, Hyacinte*)
15. Komu sa zjavila Panna Mária v Lurdoch?
(*Bernardete*)
16. Čo je Magnifikat a aké znenie má prvý verš?
(*Je to chválospev a prvý verš je: Velebí duša moja Pána*)
17. Kde bola Panna Mária pri zoslaní Ducha Svätého?
(*vo večeradle*)
18. Čo vieme o smrti Panny Márie?
(*bola vzatá do neba aj s telom*)

Kvíz o ruženci

1. Čo je to „svätý ružence“?	a/ knižka
b/ modlitba
c/ náhrdelník
2. Aký ruženec poznáš?	a/ veselý a smutný, detský
b/ radostný, bolestný, slávnostný, svetla.
c/ malý, veľký, pre dospelých
3. Koľko desiatkov má ruženec?	a/ 5
b/ 10
c/ 20

4. Na čom sa modlí ruženec? a/ na ruženci
b/ na koráľkach
c/ na kamienkoch
5. Čo vyjadruje radostný ruženec? a/ ako sa anjeli v nebi zabávajú
b/ radosti Panny Márie v súvislosti s narodením Pána Ježiša
c/ radosť detí z prázdnin
6. Čo vyjadruje bolestný ruženec? a/ bolesť nad nevyliciteľnými chorobami
b/ smútok Pána Boha nad tým, akí sme zlí
c/ utrpenie, umučenie a smrť Pána Ježiša
7. Čo vyjadruje ruženec svetla? a/ udalosti počas Ježišovho verejného účinkovania
b/ nebeské svetlo
c/ večné svetlo pri bohostánku
8. Čo vyjadruje slávnostný ruženec? a/ slávenie nedele
b/ udalosti od zmŕtvychvstania Pána Ježiša
c/ slávnosť v ružencovom spoločenstve
7. Kedy vznikol ruženec? a/ začiatky siahajú až do 12 storočia
b/ pred 10 rokmi
c/ v lete, keď rozkvitli ruže
8. Ktorá modlitba sa v ňom opakuje a/ Zdravas....
b/ Verím....
c/ Baránok Boží...
9. Kto prvýkrát oslovil Máriu: Zdravas Mária, Pán s tebou? a/ anjel Gabriel
b/ izraelské deti
c/ nábožné ženy
10. Ako sa začína modlitba ruženca? a/ modlitbou Otče náš...
b/ modlitbou Pod Tvoju ochranu...
c/ prežehnaním a modlitbou Verím v Boha
11. Kedy slávime sviatok Ružencovej Panny Márie? a/ v máji
b/ v októbri
c/ v decembri

Spracovala: Božena Nemčíková

1.1 ČLOVEK AKO BOŽÍ OBRAZ

Základná podtéma

Cieľová skupina:	2. ročník ZŠ
Kľúčové slová:	človek, podoba, Boží obraz, Boh
Ciele vyučovacej hodiny:	
Kognitívny cieľ:	Porovnať človeka s ďalšími Božími dielami, zdôrazniť jeho jedinečnosť a zodpovednosť za svet.
Afektívny cieľ:	Stvorený svet vnímať ako prejav Božej lásky a starostlivosti.
Psychomotorický cieľ:	Prejaviť radosť a vďačnosť zo stvoriteľského diela.
Pomôcky:	obrázky dospelých a detí, zrkadlo, pracovný list č. 3.
Metódy:	spev, riadený dialóg, rozhovor, čítanie textu, výklad, kreslenie

Stratégia vyučovacej hodiny: kombinovaná

Priebeh a časové rozvrhnutie vyučovacej hodiny:

ÚVOD

1. Pieseň

Učiteľ nadviaže na predchádzajúcu hodinu a so žiakmi zaspievajú pieseň: Je veľký náš Boh

2. Riadený dialóg

Rozdiel medzi dieťaťom a dospelým

Na zem učiteľ rozloží obrázky detí aj dospelých. Na veľký papier, ktorý je rozdelený na dve polovice, postupne zapisuje to, čo vymenujú žiaci. Odpovedajú na otázku, čo kamarát v ich veku už dokáže. (napr.: *čítať, písať, kresliť, pomáhať druhým.....*)

Potom porovnajú schopnosti dieťaťa so schopnosťami dospelého človeka, napr.: obľúbeného učiteľa. Žiaci opäť vymenujú, čo dokáže dospelý človek, napr.: *poradiť druhým, šoférovať, postavil pekný dom....*

Učiteľ zhrnie postrehy žiakov: Aj keď je Peťo veľmi šikovný, dobre sa učí, je výborný kamarát, predsa nemôže vedieť a dokázať toľko vecí ako dospelý človek. Dospelý je múdrejší a má viac skúseností. Aj keď sa navzájom podobáme, nie sme rovnakí.

3. Rozhovor so žiakmi

Na koho sa podobám?

Učiteľ dá žiakom kolovať dve zrkadlá (dá kolovať do dvoch strán). Žiaci sa na chvíľu pozrú do zrkadla a majú porozmýšľať, na koho a čím sa podobajú. Učiteľ postupuje obzvlášť citlivo, ak v skupine sú žiaci z neúplných rodín.

Učiteľ zhrnie: Na rodičov sa podobáme nielen telesne (rovnaké vlasy, oči, podoba...), ale aj svojimi záujmami, správaním.... Podobáme sa na svojich rodičov, sme ako keby ich obraz.

HLAVNÁ ČASŤ

1. Čítanie zo Svätého písma Gn 1,27-28

Učiteľ prečíta žiakom zo Svätého písma, čo povedal Boh ľuďom, keď ich stvoril. Učiteľ môže prečítať text aj slávnostným spôsobom. Dvaja žiaci držia zapálené sviece, jeden napravo a druhý naľavo. Učiteľ zakončí slovami: „Počuli sme Božie slovo.“ Žiaci odpovedajú: „Bohu vďaka.“ Učiteľ otázkami overí, čo si žiaci z čítania zapamätali. Pochváli ich a ukáže im na papieri dve dôležité vety na zapamätanie, alebo ich napíše na tabuľu:

*Boh stvoril človeka na svoj obraz.
Boh im povedal: „Podmaňte si zem.“*

2. Výklad učiteľa

Boh stvoril človeka, aby bol jeho obrazom, aby sa podobal Bohu. Čo myslíte deti, čím sa podobáme Bohu? Máme rozum, rozmyšľame, hovoríme, modlíme sa, môžeme sa slobodne rozhodnúť o tom, čo ideme robiť a ako sa budeme správať.

No aj keď sa Bohu podobáme, nemôžeme byť ako Boh tak, ako dieťa nemôže byť ako dospelý. Dospelý by však mal dieťa chrániť a mať ho rád. A tak aj Pán Boh je náš Otec, stále myslí na nás, je stále s nami, aj keď ho nevidíme – má nás rád. Bohu sa podobáme aj v tom, že sa nad sebou môžeme zamyslieť, že si môžeme navzájom urobiť radosť, pomáhať si, že môžeme tvoriť pekné veci. Môžeme sa s ním rozprávať v modlitbe, poznávať ho a milovať.

Človek má viditeľné telo a neviditeľnú dušu.

Slová „podmaňte si zem“ pre nás znamenajú, že všetko, čo Boh stvoril, máme používať pre vlastné šťastie a šťastie ostatných ľudí. Podmaniť znamená aj chrániť, mať úctu k všetkému, čo nám Boh daroval.¹

ZÁVER

1. Modlitba

Ďakujeme ti, Bože, za to, že si nám dal život,
aby sme mohli žiť pre teba,
a aby sme sa mohli mať navzájom radi.

Ďakujeme ti za to, že si nám dal schopnosť
vzájomne sa poznávať a rozprávať.

Tak sa môžeme podeliť so všetkým,
čo je v našom živote krásne i ťažké.

(Modlitba upravená podľa textov sv. omše za účasti detí)

2. Fixácia učiva

Žiaci majú v pracovnom zošite napísané dve najdôležitejšie vety z prebraného učiva.

Ich úlohou je nakresliť obrázok, ktorý by vyjadroval skutočnosť, že človek je stvorený na Boží obraz - *Boh stvoril človeka na svoj obraz.*

Druhý obrázok má vyjadriť úlohu človeka – má si podmaniť zem: *Boh im povedal: „Podmaňte si zem.“*

3. Domáca úloha

Cez týždeň sa budeme snažiť byť Božími spolupracovníkmi. Komu sa to podarí (ak urobí niekomu radosť, alebo pomôže rodičom pri práci v záhrade), môže na budúcej hodine ohodnotiť svoju snahu tak, že nakreslí do pracovného zošita emotikon (usmievavý smajlík).

Zhrnutie

Človek je stvorený na Boží obraz, aby sa podobal Bohu. Má rozum, rozmyšľá, hovorí, modlí sa, môže sa slobodne rozhodnúť o tom, čo ide robiť a ako sa bude správať.

Boh dal človeku zem, aby všetko, čo stvoril, človek používal pre vlastné šťastie a šťastie ostatných ľudí. Podmaniť - znamená aj chrániť, mať úctu k všetkému, čo nám Boh daroval.

Spracovala PaedDr. Anna Gembalová

¹ Porov.: MURŇOVÁ, E. a kol.: *Metodika k pracovným listům náboženské výchovy pro 2. třídu ZŠ*. Brno: Kar-tuziánske vydavateľstvá a nakladateľstvá, s. 17-18.

PONÚKAME

Judit Fogassy SDSH: PRÍRUČKA KATECHUMENÁTNEJ KATECHÉZY

Príručka obsahuje teoretické a praktické prvky katechumenátnej katechézy. Ponúka stručný prehľad dejín katechumenátu, podstatu, štruktúru, cieľové skupiny, teologické a pastoračné pozadie katechumenátu. Poslednú časť príručky tvorí návrh metód.

Cena 2,49 €

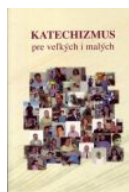
Judit Fogassy SDSH: PRÍRUČKA KATECHÉTU

Príručka je pomôckou pre katechéta pri organizačnej príprave na katechézu, ponúka aj praktické metódy, pričom autorka vychádza z požiadaviek cirkevných dokumentov, ktoré vyzývajú k obráteniu, k obnove a výchovnej evanjelizácii.

Cena 2,30 €

KATECHIZMUS pre veľkých i malých

Katechizmové otázky a odpovede sú doplnené citátmi nového Katechizmu Katolíckej cirkvi pápeža Jána Pavla II.

Cena: 3,00 €

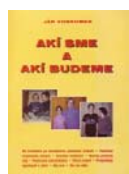
Mary Beth Bonacciová: PIZZA LÁSKA

Autorka odpovedá na otázky, ktoré zozbierala počas svojej dlhodobej praxe od mladých ľudí v príprave na manželstvo. Odpovede autorky sú veľmi kompetentné. Nič nie je tak silné, ako jasné fakty. Publikácia je vhodnou príručkou každého učiteľa náboženstva, pomocou ktorej môže získať odpovede na otázky, ktoré zaznievajú z úst mladej generácie.

Cena: 6,00 €

Ján Vonkomer: Akí sme a akí budeme

Obsahom knihy sú poznatky a skúsenosti z psychologického diagnostiky mládeže, z psychologického poradne i z rozprávania pre mládež. Autor sa cieľavedome snažil sústrediť tie poznatky a skúsenosti, ktoré by mohli naplniť úlohu diskretného sprievodcu dospelujúcej mládeže.

Cena: 2,50 €

Tonino Lasconi: Keď mi viera lezie na nervy

Obsah knihy tvoria otázky a listy mladých ľudí. Na listy odpovedá autor. Kniha zaujme dospelujúciach chlapcov a dievčatá. Príbehy možno využiť v skupinovej práci pri problémovej stratégii.

Cena: 3,20 €